

Nieuwsbrief januari 2020

Nieuws uit Nederland

Eindelijk -teleurstellend- besluit n.a.v. Spaanse voetbalmakelaararrest

In een arrest van 9 februari 2017 heeft het Europese Hof van Justitie (HvJ EU) beslist dat werklidstaten binnen de EU pro-rata aftrek van (onder meer) hypotheekrente dienen te verlenen aan niet-ingezetenen die geen inkomsten van betekenis hebben in hun woonlidstaat. Deze casus staat ook wel bekend als het Spaanse voetbalmakelaar-arrest, zie ook mijn eerdere nieuwsbrieven van maart 2017, januari 2018 en april 2018. Op 7 maart 2018 heeft de staatssecretaris laten weten dat de Wet IB 2001 zal worden gewijzigd om deze in overeenstemming te brengen met deze uitspraak en dat vooruitlopend hierop op korte termijn een beleidsbesluit zal verschijnen. Korte termijn is niet echt gelukt, want het heeft tot 3 december 2019 geduurd voordat de staatssecretaris een besluit heeft opgesteld, wat op 13 december bekend is gemaakt. Het besluit vindt u hier: <https://zoek.officielebekendmakingen.nl/stcrt-2019-66192.html>.

In het besluit wordt ingegaan op de wijze hoe in drielandensituaties op een pro rata wijze fiscale faciliteiten verleend moeten worden aan buitenlandse belastingplichtigen. De enige situatie die daarbij -weliswaar uitgebreid en met een cijfervoorbeeld- wordt behandeld, is derhalve precies een casus soortgelijk aan die in het Spaanse voetbalmakelaar-arrest. Ofwel, op andere situaties die in de praktijk spelen en die deels in de afgelopen periode aan de rechter zijn voorgelegd wordt helaas niet ingegaan. Dus ook niet op de situatie waarin Hof 's Hertogenbosch op 17 oktober jl. de belastingdienst in het ongelijk heeft gesteld (zie hierna in de nieuwsbrief). In het besluit geeft de staatssecretaris namelijk expliciet aan dat inkomen waarover Nederland op grond van het belastingverdrag maar een beperkt (bron)heffingsrecht heeft, wordt aangemerkt als niet in Nederland belast inkomen.

Ofwel, ondanks duidelijke uitspraken van Hof 's-Hertogenbosch en hiervoor Rechtbank Zeeland-West-Brabant, blijft de staatssecretaris volharden in zijn standpunt.

Inmiddels is bekend dat hij in cassatie is gegaan bij de Hoge raad, waardoor belastingplichtigen nog langer in onzekerheid blijven. Kortom, een zeer beperkt toepasbaar en daarmee teleurstellend besluit. Dit geeft ook niet al te veel hoop voor de toegezegde wijziging van de Wet IB 2001 op dit punt.

Bron: Ministerie van Financiën 3 december 2019.

Toch recht op aftrek hypotheekrente voor Nederbelg ondanks dividenduitkering

Een belangrijke uitspraak voor de praktijk m.b.t. kwalificerende buitenlandse belastingplichtigen. Een inwoner van België heeft een aanmerkelijk belang in een Nederlandse B.V. In 2015 ontvangt hij van de B.V. een salaris van € 44.000 plus een dividenduitkering van € 135.000. Hierop is in Nederland 15% dividendbelasting ingehouden. Het nettodividend is in België belast tegen 25%. De man wil de hypotheekrente m.b.t. zijn Belgische eigen woning in Nederland in aftrek brengen. In zijn Belgische aangifte heeft hij de rente niet in aftrek gebracht. De inspecteur weigert de aftrek, omdat de man naar zijn mening niet kan worden aangemerkt als een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige. Een van de voorwaarden om als kwalificerend buitenlands belastingplichtige aangemerkt te kunnen worden is dat tenminste 90% van het inkomen belast is in Nederland. De inspecteur is van mening dat, ondanks dat Nederland een beperkt heffingsrecht over de dividenduitkering heeft van 15%, dit inkomen niet meegenomen moet worden in de 90%-berekening, omdat de dividenduitkering door het verdrag ook ter heffing is toegewezen aan België als woonland. Op basis hiervan is minder dan 90% van het inkomen belast in Nederland, waardoor de man niet kwalificeert en de hypotheekrente niet aftrekbaar is.

+ + + + + + + + + + + + + + + +

Hof 's-Hertogenbosch is het niet met de inspecteur eens. Het EU-recht dwingt volgens het Hof niet tot een uitkomst waarbij de fiscale behandeling door de werkstaat (Nederland) afhankelijk is van de fiscale behandeling in de woonstaat (België). Op grond van de EU-rechtelijke jurisprudentie is Nederland in het geval van deze belastingplichtige niet verplicht om de negatieve voordelen uit eigen woning in aanmerking te nemen. Het Hof beslist echter vervolgens dat het bruto door de B.V. uitgekeerde dividend moet worden aangemerkt als inkomen dat in Nederland is onderworpen aan de heffing van inkomstenbelasting en baseert zich daarbij op de tekst van de wet. Dat het dividend slechts tegen een beperkt tarief in Nederland belastbaar is, is daarbij niet van belang. Deze grammaticale uitleg staat ook niet op gespannen voet met doel en strekking van de regeling. Volgens het Hof had het namelijk voor de hand gelegen dat de wetgever uitdrukkelijk een uitzondering had gemaakt voor inkomensbestanddelen waarvoor een beperkt heffingsrecht bestaat. Dit betekent dat de man als een kwalificerende buitenlandse belastingplichtige kan worden aangemerkt en dat de negatieve inkomsten uit eigen woning in aftrek mogen worden gebracht.

Bron: Hof 's-Hertogenbosch 17 oktober 2019, publicatie 28 november 2019.

Nederland hoeft ziektekosten van inwoner van Frankrijk niet in aftrek toe te laten

Een man is inwoner van Frankrijk. Hij geniet inkomsten uit lijfrente en pensioenen van € 63.943. In Nederland heeft hij een inkomen van € 28.241 aangegeven. Hij kwalificeert niet als buitenlands belastingplichtige, omdat niet tenminste 90% van zijn inkomen belast wordt in Nederland. De man stelt dat hij ziektekosten heeft gemaakt die niet zijn vergoed door de verzekeraar. In geschil is of belanghebbende op grond van EU-recht recht heeft op (enige) aftrek van ziektekosten.

De Rechtbank oordeelt van niet en verwijst naar de arresten Schumacker en X. Anders dan de man stelt, blijkt uit die arresten niet dat een land in alle gevallen een (pro rata) aftrek moet toestaan, ook niet wanneer het inkomen hoog genoeg is zodat het woonland van de belastingplichtige rekening kan houden met diens persoonlijke en gezinssituatie. Voor de man geldt dat zijn inkomen in Frankrijk hoog genoeg is zodat Frankrijk rekening kan houden met zijn persoonlijke en gezinssituatie. De bronstaat, Nederland, hoeft hiermee dus geen rekening te houden. Dat Frankrijk geen regeling kent voor aftrek van zorgkosten maakt het oordeel niet anders.

Bron: Rechtbank Zeeland-West-Brabant 12 december 2019.

Nederland hoeft geen rekening te houden met eigenwoningaftrek echtgenote in België

Een man woont met zijn echtgenote wonen in België. Ze hebben daar een eigen woning, waarvan ze ieder voor 50% eigenaar zijn. De man werkt in loondienst in Nederland, zijn echtgenote werkt in België in loondienst. Het aandeel van de man in het gezinsinkomen is 56%. De inspecteur heeft bij het vaststellen van de aanslag inkomstenbelasting alleen het aandeel van de man in de eigen woning (50%) in aftrek toegelaten. Dit is weliswaar in overeenstemming met de Nederlandse wet, maar de vraag is of dit al dan niet in strijd is met het EU-recht.

De Rechtbank oordeelt dat een lidstaat een niet-ingezetene bepaalde belastingvoordelen mag onthouden. Dit is anders wanneer iemand geen inkomen van betekenis geniet in de woonstaat en de woonstaat hem niet de voordelen kan toekennen die voortvloeien uit het in aanmerking nemen van zijn persoonlijke en gezinssituatie. De Rechtbank oordeelt vervolgens dat in dat kader moet worden gekeken naar het gezinsinkomen. Aangezien het inkomen van de echtgenote in België in de belastingheffing wordt betrokken en zij in België de daar geldende fiscale faciliteiten volledig heeft kunnen benutten, is reeds rekening gehouden met de persoonlijke omstandigheden van de echtgenote. Nederland hoeft daarom geen rekening te houden met het aandeel in de eigen woning van de echtgenote. Ook het beroep op de non-discriminatiebepaling en een beroep op de pro-ratabenadering worden door de Rechtbank gemotiveerd verworpen.

Bron: Rechtbank Zeeland-West-Brabant 19 september 2019.

Belastingplichtige in het buitenland moet zelf verhuizing doorgeven aan belastingdienst

Een man maakt bezwaar tegen een groot aantal aanslagen inkomstenbelasting/premie volksverzekeringen en inkomensafhankelijke bijdrage zorgverzekeringswet. De vraag is of de inspecteur de bezwaren terecht niet-ontvankelijk heeft verklaard wegens overschrijding van de bezwaartermijn. De man die woont in Duitsland, stelt de aanslagen niet te hebben ontvangen.

Rechtbank Zeeland-West-Brabant oordeelt dat belastingplichtigen in het buitenland zelf verantwoordelijk zijn voor het doorgeven van de juiste adresgegevens aan de Belastingdienst. De man heeft zijn verhuizing enkel doorgegeven aan de Duitse gemeente waar hij woont. Dit is onvoldoende.

Rechtbank hanteert dynamische interpretatie materieel werkgeverschap

Een man woont in 2014 in Nederland en werkt op basis van een formele arbeidsovereenkomst met een entiteit in het Verenigd Koninkrijk (VK). Hij heeft een internationale managementfunctie en verricht werkzaamheden voor zowel de entiteit in het VK als de Duitse concernmaatschappij. Hij is in het VK respectievelijk Duitsland belast voor inkomen dat is gerelateerd aan zijn fysiek in deze landen gewerkte dagen. Hij verzoekt in Nederland om voorkoming van dubbele belasting voor zijn werkdagen in het VK en Duitsland.

De inspecteur heeft voorkoming van dubbele belasting geweigerd voor het inkomen gerelateerd aan de Duitse werkdagen, omdat hij geen materiële werkgever in Duitsland aanwezig acht. Hij is van mening dat voor het bestaan van een materiële werkgever is vereist dat loonkosten individueel worden doorbelast. Dit standpunt is gebaseerd op arresten van de Hoge Raad uit 2006.

De Rechtbank volgt echter de mening van de man en acht wél een materiële werkgever aanwezig in Duitsland. Volgens de Rechtbank moet op basis van het gewijzigde OESO-commentaar niet worden gekeken of de loonkosten feitelijk geïndividualiseerd zijn doorbelast, maar of het betaalde loon ten laste is gekomen van de entiteit in de werkstaat. Omdat zijn werkzaamheden integraal onderdeel zijn van de bedrijfsactiviteit van de Duitse concernmaatschappij en zijn loon op basis van het 'at arms length-beginsel' ten laste is gekomen van deze maatschappij, is de Duitse entiteit volgens de Rechtbank de materiële werkgever van de man.

De Rechtbank stelt dat voor de uitleg van belastingverdragen de dynamische methode moet worden toegepast. Dit houdt in dat wijzigingen in het OESO-commentaar, die zijn bedoeld als verduidelijking, ook van toepassing zijn op verdragen die zijn afgesloten vóór deze wijziging van het OESO-commentaar.
Bron: Rechtbank Zeeland-West-Brabant 19 december 2019.

Definitie vaste inrichting aangepast

De aanwezigheid van een vaste inrichting is een van de aangrijpingspunten voor een staat om tot belastingheffing van een niet in die staat gevestigd lichaam of een niet in die staat woonachtig natuurlijk persoon over te gaan. In de loonbelasting is de aanwezigheid van een vaste inrichting een aangrijpingspunt voor het aanmerken van degene die deze vaste inrichting heeft als inhoudingsplichtige.

Er bestaan mogelijkheden om de kwalificatie als vaste inrichting kunstmatig te omzeilen om belasting te ontwijken. In een wetsvoorstel van eind 2019 is invulling van het begrip vaste inrichting opgenomen dat richt zich tegen deze vorm van belastingontwijking.

Tegen deze achtergrond wordt voorgesteld om voor de invulling van de definitie van het begrip vaste inrichting in de inkomsten-, de loon- en de vennootschapsbelasting aan te sluiten bij de definitie in het van toepassing zijnde belastingverdrag. Op deze manier bestaat er in verdragsituaties geen verschil tussen het nationale heffingsrecht en de heffingsbevoegdheid die Nederland toekomt op basis van het betreffende belastingverdrag.

Voor niet-verdragsituaties wordt met dit wetsvoorstel de definitie van het begrip vaste inrichting in de inkomsten-, de loon- en de vennootschapsbelasting in lijn gebracht met de meest recente versie van het modelverdrag van de Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling (OESO). Onder de voorgestelde wijzigingen vallen ook wijzigingen met betrekking tot de vaste vertegenwoordiger. Zo maakt de aangepaste definitie bijvoorbeeld deel uit van het Nederlands verdragsbeleid, de kabinetsinzet bij onderhandelingen over een nieuw of (volledig) te herzien belastingverdrag met een ander land. Door bovengenoemde wijzigingen voor verdrags- en niet-verdrags-situaties zal er naar verwachting in meer gevallen sprake zijn van een vaste inrichting in de Wet IB 2001, de Wet LB 1964 en de Wet Vpb 1969.

Bij aangaan huwelijkse voorwaarden is geen sprake van een schenking

Kort vóór hun huwelijk in 2008 hebben een man en een vrouw in hun huwelijkse voorwaarden bepaald dat elke gemeenschap van goederen is uitgesloten, met uitzondering van een specifieke bank- en effectenrekening ten name van hen beiden (een zogenoemde en/of-rekening) en daaraan gekoppelde termijndeposito's. De schulden van deze rekening zijn van de gemeenschap uitgezonderd. In dezelfde periode heeft de man een bedrag van € 10 miljoen overgemaakt naar deze rekening. De man is in 2012 overleden.

De inspecteur heeft een navorderingsaanslag schenkbelasting 2008 aan de vrouw opgelegd naar een verkrijging van € 5 mln. Door het aangaan van het huwelijk zijn de huwelijkse voorwaarden in werking getreden en is volgens de inspecteur een beperkte gemeenschap ontstaan ten aanzien van het vorderingsrecht op de bank ten bedrage van € 10 mln. Naar de mening van de inspecteur is er dan een voltooide vermogensverschuiving.

Hof Arnhem-Leeuwarden heeft, in navolging van de Rechtbank, geoordeeld dat er geen sprake is van een schenking. Het Hof leidt uit de huwelijkse voorwaarden af dat het vorderingsrecht op de bank, dat naar zijn aard in hoogte zal fluctueren, tot die beperkte gemeenschap is gaan behoren. Doorslaggevend voor de vraag of bij het aangaan van het huwelijk een schenking moet worden aangenomen is of op dat moment een vermogensverschuiving heeft plaatsgevonden ter grootte van de helft van het saldo van de en/of-rekening. Tijdens het huwelijk kan (afgezien van wijziging van de huwelijkse voorwaarden) niet worden overgegaan tot beëindiging van de beperkte gemeenschap. Dat brengt mee dat zolang de beperkte gemeenschap bestaat, niet bekend is wat de echtgenoten aan het einde van de gemeenschap kunnen verdelen. Daarvan uitgaande kan op het moment van het aangaan van het huwelijk geen sprake zijn van een voltooide vermogensverschuiving.

Het Hof acht dit rechtsgevolg in overeenstemming met de eerdere arresten van de Hoge Raad. Partijen zijn het erover eens dat, als de echtgenoten waren gehuwd in algemene gemeenschap van goederen, gelet op deze arresten, geen schenking kan worden aangenomen. Zoals de vrouw naar het oordeel van het Hof terecht heeft geconcludeerd, zou daarmee niet te verenigen zijn dat wel een schenking zou worden geconstateerd bij het aangaan van een beperkte gemeenschap.
Bron: belastingdienst 10 december 2019.

+ + + + + + + + + + + + + + +